

SAKSFRAMLEGG

Til:
Bibliotekstyret

Møtedato:
02.11.2020

Sak:

Budsjettfordelingsmodell Universitetsbiblioteket (UB)

Innstilling til vedtak:

Bibliotekstyret slutter seg til den fordelingsmodell som bibliotekdirektøren anbefaler. Bibliotekdirektøren gis fullmakt til å fastsette detaljene i budsjettfordelingen, samt gjøre mindre justeringer i modellen ved behov.

Bakgrunn

UiT har vedtatt en budsjettfordelingsmodell som fastsetter hvordan UiTs bevilgning skal fordeles mellom enhetene. UB har ikke hatt noen egentlig modell for fordeling av budsjettet mellom avdelingene, men fastsatt fordeling fra år til år i samband med behandling av budsjettet. Manglende modell skyldes at UB i flere år har vært under omorganisering¹, gjennom fire fusjoner og en intern omorganisering. Det har vært nødvendig å bruke tid på å finne fram til en god modell. Bibliotekdirektøren mener at det nå er lagt grunnlag for dette, og finner det hensiktsmessig at det vedtas en fast modell.

Organisering og struktur

UiT sentralt/Universitetsdirektøren/Fellesadministrasjonen er nivå 1 i organisasjonen. UB som enhet er på nivå 2, som fakultetene, mens UBs avdelinger ligger på nivå 3 i organisasjonen.

I budsjettsammenheng har UB operert med «UB felles», som på mange måter har vært et nivå 2. Bibliotekdirektøren ønsker å formalisere dette og foreslår at UB felles omgjøres til et (overordnet) nivå 2, og at det klart defineres hva som skal inngå på hhv nivå 2 og nivå 3 i budsjettene.

Felles lønnsbudsjett på UBs nivå 2

På grunnlag av drøfting i ledergruppa anbefaler bibliotekdirektøren en styringsmodell hvor avdelingene styres etter bemanningsplan (dvs antall årsverk), heller enn etter lønnsbudsjett i kroner. Dette antas å bety en forenkling for avdelingene i oppfølgingen av budsjettet. Modellen innebærer

¹ UiTs fusjoner med Høgskolen i Tromsø, Høgskolen i Finnmark, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Narvik i hhv 2009, 2013 og 2016, Result ble fusjonert inn i UB i 2013 og UB omorganiserte i 2015

et felles lønnsbudsjett, budsjettet iht bemanningsplan, som i sin helhet legges til UBs nivå 2 i organisasjonen. Årlig vil det foretas et oppgjør, hvor en avdelings underforbruk på lønn tilfaller nivå 2, mens overforbruk må dekkes av aktuell avdeling. For lønn til stillinger knyttet til BOA²-økonomien foretas oppgjør iht retningslinjene for øremerkede tiltak og prosjekter, se avsnittet «Avsetninger» i slutten av dokumentet.

Inntekts- og utgiftsposter

Nedenfor følger en gjennomgang av de ulike inntekts- og utgiftspostene som inngår i budsjettene.

Inntekter

KDs bevilgning

UB mottar årlig en generell basisbevilgning fra UiT sentralt, til finansiering av UBs generelle drift og tjenester. I tillegg mottar UB enkelte år spesiell basisbevilgning til finansiering av spesielle formål, normalt for en begrenset periode. Husleiebevilgning er inkludert i generell basis, men dekker bare 90 %³ av husleiekostnadene.

Andre inntekter

Sentralt dekningsbidrag

UiT trekker inn midler sentralt for bruk av infrastruktur fra all eksternfinansiert virksomhet ved enhetene. Bibliotek tjenester er definert som del av denne infrastrukturen, og ¼ av beløpet fordeles til UB.

Avtale- og kontraktsfastsatte inntekter

UB har til enhver tid et antall avtaler med ulike aktører. I særstilling står avtalen med UNN om litteraturnidler og bibliotek tjenester, som skriver seg fra tilbake til da UiT ble etablert. Avdelingene har dessuten i ulik grad og omfang avtaler/oppdrag som genererer inntekter.

Utgifter

Lønn

Lønnskostnader er den desidert største utgiftsposten. Ca 65-68 % av de samlede kostnadene utenom litteratur er lønnskostnader. Dette tilsvarer om lag 75 % av generell basisbevilgning til lønn og drift.

Litteratur

UB forvalter UiTs litteratursamlinger. Dette innebærer årlige kostnader til tidsskrift og databaser, samt til fornyelse av samlingene og også i økende grad publiseringsutgifter.

Husleie

Husleie er også en meget stor kostnad, da UB betaler husleie for alle bibliotekarealene. Husleieordningen er foreløpig slik at oppsigelse av areal skal komme enheten til gode i form av redusert husleie. Pr 2020 utgjør forskjellen mellom husleiebevilgning og husleiekostnad ca 3 mill kroner.

² BOA – bidrags- og oppdragsaktivitet

³ Husleieordningen er under revisjon, dekningsgraden kan bli redusert

Systemkostnader

UB er avhengig av gode systemer for å yte gode tjenester. Biblioteksystemet er helt sentralt, og UB deltar her i et nasjonalt konsortium som administreres av Unit⁴. Biblioteksystemet utgjør en stor, årlig kostnad. I tillegg kommer kostnader ved enkelte mindre systemer som alle er institusjonsavtaler for UiT.

Andre driftskostnader

Det budsjetteres dessuten med generelle kostnader knyttet til drift av stillinger og de enkelte avdelingene.

Budsjett nivå 2

I tillegg til lønn (jf avsnitt om felles lønnsbudsjett), mener bibliotekdirektøren at husleie bør legges til nivå 2. Generell basisbevilgning inneholder bevilgning til husleie. Det har vært diskutert å knytte husleien til den enkelte avdeling på nivå 3, for å øke fokus på insentivordningen med at redusert areal gir redusert husleie. Imidlertid er UiTs husleieordning under revisjon, så inntil videre anbefaler bibliotekdirektøren at husleien i sin helhet legges til nivå 2. En logisk konsekvens er at også husleiebevilgningen legges til nivå 2.

Kostnader til biblioteksystemet og andre utvalgte systemkostnader knyttet til institusjonsavtaler budsjetteres også på nivå 2. Det samme gjelder kostnader knyttet til bibliotekstyrets virksomhet.

Budsjett nivå 3 – driftsbudsjett

Lønnskostnadene håndteres på nivå 2, jf avsnittet om felles lønnsbudsjett.

Til dekning av andre driftskostnader på avdelingene, anbefales at det bevilges driftsmidler på nivå 3 til den enkelte avdeling. Størrelsen på driftsmidlene fastsettes i samband med budsjettbehandlingen det enkelte år. En avdelings underforbruk på driftsmidlene tilfaller nivå 2, mens overforbruk må dekkes av avdelingen selv.

Fordeling av bevilgning

Generell basisbevilgning

Bibliotekdirektøren anbefaler at en andel av generell basisbevilgning fordeles til nivå 3, til drift av avdelingene, jf foregående avsnitt, og at resten fordeles til nivå 2.

Spesiell basisbevilgning

Litteraturmidler

Fra 2021 går UiT tilbake til ordningen som gjaldt før 2017, hvor litteraturmidlene tildeles som spesiell basisbevilgning. Denne bevilgningen går dermed i sin helhet til dette formålet. Litteraturbudsjettet opprettholdes på nivå 2.

Andre spesielle basisbevilgninger og strategiske bevilgninger

Slike bevilgninger knyttes til det nivå/den avdeling som eier tiltakene.

⁴ Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Fordeling/budsjettering av andre inntekter

- Sentralt dekningsbidrag fordeles mellom nivå 2 og nivå 3 (Avdeling for publikumstjenester og Avdeling for samlinger)
- Inntektene fra avtalen med UNN fordeles mellom nivå 2 (litteraturbudsjettet) og nivå 3 (Avdeling for publikumstjenester og Avdeling for samlinger)
- Inntekter fra andre avtaler (BOA) budsjetteres der aktiviteten foregår og kostnadsføres

Avsetninger

Bevilgninger og andre inntekter som ikke blir benyttet i det året de mottas, genererer avsetninger, enten øremerkede eller regnskapsmessige avsetninger. Det er ikke knyttet bindinger/forpliktelser til de regnskapsmessige avsetningene.

Det anbefales at ubenyttede midler knyttet til bevilgningsøkonomien tilfaller UBs nivå 2, som beskrevet under avsnittene *Felles lønnsbudsjett på UBs nivå 2* og *Budsjett nivå 3 – driftsbudsjett*. Dette vil være regnskapsmessige avsetninger.

Avdelingene/UB kan i tillegg ha mottatt øremerkede midler. Ubenyttede midler knyttet til disse, følger det enkelte øremerkede tiltak. Dette vil være øremerkede avsetninger knyttet til aktuell avdeling. Når tiltaket er avsluttet, tilbakeføres eventuelle restmidler til bevilgningsyter, dersom det er krav om det. I motsatt fall anbefaler bibliotekdirektøren at restmidlene også på disse tiltakene tilfaller nivå 2 dersom de tilhører bevilgningsøkonomien, mens restmidler fra eksterntfinansierte tiltak tilfaller avdelingen, i begge tilfelle som regnskapsmessige avsetninger.

Oppdragsinntekter (BOA) vil som regel være knyttet til et øremerket tiltak/prosjekt, og håndteres som øremerkede midler, se forrige avsnitt. Overskudd på oppdrag anbefales at tilfaller den aktuelle avdeling, som regnskapsmessige avsetninger.

Bibliotekdirektøren kan disponere de regnskapsmessige avsetningene på nivå 2. Større tiltak må godkjennes av bibliotekstyret. Tilsvarende kan den enkelte avdelingsleder disponere avdelingens regnskapsmessige avsetninger, i samråd med bibliotekdirektøren.

Detaljer og justeringer

Det anbefales at bibliotekdirektøren får fullmakt til å fastsette detaljene i budsjettfordelingen, samt gjøre mindre justeringer i modellen ved behov.

Johanne Raade
bibliotekdirektør
—
johanne.raade@uit.no
77 64 51 21

Marianne Foss
seniorrådgiver
—
marianne.foss@uit.no
77 64 57 21

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

